

TÉRSÉGI TÜKÖR

Közéleti információs havilap • Megjelenik minden hónap első hetében • II. évfolyam 9. szám, 2008. november

Ásotthalom, Bordány, Domaszék, Forráskút, Mórahalom, Öttömös, Pusttamérges, Röske, Ruzsa, Szeged, Üllés, Zákányszék

Üzemcsarnokot avattak az Agrár-Ipari Parkban

Munkahelyteremtés a Homokhátságon

„Az elmúlt években a települések összefogása, valamint a professzionális fejlesztőmunka révén magára talált a Homokhátság” – jelentette ki Nógrádi Zoltán, a belga tulajdonú Fléma Snacks Kft. üzemcsarnok-avatóján. Mórahalom polgármestere, országgyűlési képviselő arra utalt, hogy a beruházás révén újabb munkahelyeket teremtettek a térségben.

Jelentős fejlődésen ment keresztül az elmúlt időszakban a Homokháti Kistérség. Míg régen sokaknak a rossz termőtalajon kívül a munkanélküliség és a versenyképesség hiánya jutott eszébe a térségről, mára fordult a kocka, kijelenthető, hogy magára talált a Homokhátság.

„Az elmúlt 15 évben a települések együttműködése és a professzionális fejlesztőmunka révén a térség a kor követelményeinek megfelelően együtt halad ma már az európai tendenciákkal” – hangsúlyozta Nógrádi Zoltán.

A Homokháti Térségi Agrár-Ipari Parkba betelepült belga tulajdonú cég jelenleg 30 főt alkalmaz, de a kapacitás bővítését tervezik, így később 80-100 embert foglalkoztatnak majd.

Folytatás 2. oldalon

A tartalomból:

Válság és az EU

Az unió legsérülékenyebb tagállama hazánk 2. o.

A Klebelsberg-telep 80 éves

Haranglábszentelés a születésnapon 3. o.

Nincs akadály

Akadálymentes a Mórahalmi Sportszarnok 4. o.

Az erdészet homokháti bölcsője

125 éves a Bedő Albert Középiskola 6. o.

Fejlesztések Ruzsán

Újjászületett a polgármesteri hivatal 7. o.

Kerékpárút az 55-ösön

Összekötik Domaszéket és Mórahalmot 9. o.

Öt Eu-s játszótérrel gazdagodtunk

2007-ben határozta el a Csongrád Megyei Közgyűlés, hogy 20 millió forintot elkülönít a játszótérek felújítására a megye települései számára. Akkor a keretösszeg négyszeresére nyújtottak be pályázatot az önkormányzatok.

Azóta a Csongrád Megyei Önkormányzat a nagy igényre való tekintettel újabb pályázati fordulót írt ki. A megye legsikeresebb pályázati felhívása volt a három ütemben lebonyolított játszótér-felújítási pályázat. A jogszabály szerint még az idei évben meg kell szüntetni a balesetveszélyes, az uniós előírásoknak nem megfelelő játszótéereket. A Csongrád Megyei Önkormányzat sietett a települések gyermekeinek segítségére, hogy ne maradjanak játszótér nélkül.

Folytatás 2. oldalon

Kedvezményes ZÖLDSEGVÁSÁR, szelvény a 12. oldalon!

Az unió legsérülékenyebb tagállama lett Magyarország Gazdasági válság és az EU

Uniós szinten el kell érni a pénzügyi szektor menedzsereinek hatékonyabb felügyeletét és egyben anyagi és büntetőjogi felelősségét Becsey Zsolt európai parlamenti képviselő szerint. Magyarország tekintetében pedig arra a veszélyforrásra hívta fel a figyelmet, hogy nálunk a pénzintézeteknek leányvállalatai vannak, és jelenleg nem ismert, hogy anyacégek mennyire sínylik meg a válságot, és milyen lépéseket tesznek.

„Ez egy több éves folyamat. Korábban is felhívtuk arra a figyelmet, hogy nagyon fűjják bizonyos helyeken a lufit, és az előbb-utóbb ki fog durranni” – mondta el lapunknak **Becsey Zsolt, az Európai Bizottság gazdasági és monetáris bizottságának tagja**, mikor a jelenlegi gazdasági krízishelyzetről kérdeztük. Elmondta, hogy a válságkezelés terén több lépést is meg kell tenni uniós szinten. Ez érinti például a pénzintézetek menedzsereinek jutalmazását, akik eddig a rövid távú profitot nézték, és ezáltal ők is mesterségesen értékelték föl a bankok tulajdonában lévő eszközöket, épületeket vagy épp részvényeket.

„Nagyon szeretnénk, ha a számviteli szabályokat a pénzintézeteknél hozzáalakítanák a kialakult helyzethez” – tette hozzá. Emellett az amerikaiakkal, oroszokkal és kínaiakkal meg kell próbálni harmonizálni a szám-

viteli elszámolási szabályokat, mert gondot okoz, hogy nem egyformák a kötelezettségek. A válság kapcsán előtérbe kerül a stabilitási és növekedési paktum fölülvizsgálata is, hiszen azok a kormányok, melyeknek közbe kellett avatkozniuk a válság miatt, időlegesen vétének a paktum ellen. Becsey szerint hazánkban veszélyforrás az is például, hogy itt leánybankok vannak. „Magyarország, térségünk többi országához hasonlóan kiszolgáltattott ebből a szempontból, hiszen nálunk leányvállalatok vannak, és nem tudhatjuk, hogy anyacégek milyen döntéseket hoznak meg, mennyire stabilak, milyen tőke kivonás várható” – mondta el lapunknak.

Nem véletlenül kérik azt sem az EU-tagállamoktól, hogy mindenki csökkentse a költségvetési hiányát, és legyen átlátható a statisztikai rendszere. Becsey szerint most is láthatjuk, hogy azok a sérülékenyebb tagállamok, ahol ez nem áll fenn.

„Magyarország a legsérülékenyebb EU-tagállam jelen pillanatban, miután az elmúlt 5-6 évben olyan gazdaságpolitikát folytat, ami teljesen kiszolgáltatót tett bennünket annak a helyzetnek, ami most előállt” – fogalmazott Becsey Zsolt.

A lakosság is nehéz helyzetben van, hiszen eladósodott, ráadásul devizában, így ha megbillen a forint, sokkal rosszabbul fognak járni – figyelmeztetett.

Becsey szerint nem várható, hogy összefognának a hazai pártok. Úgy látja, hogy a miniszterelnöknek az a törekvése, hogy a válságot fölhasználja saját maga „lakkozására”, nevezetesen hogy szétterítse az egész társadalmon a felelősséget. Ezt elfogadhatatlannak tartja az EP képviselő. Mindettől függetlenül Becsey szerint a pénzügyi válság kezelésére irányuló minden konstruktív, a stabilitást elősegítő indítványt támogatni fog az ellenzék. v

Öt Eu-s játszótérrel gazdagodtunk

Folytatás 1. oldalról

„Sokat elmond a társadalom állapotáról, hogy milyenek a játszótérek. A megyei önkormányzatnak nem törvényi kötelessége, hogy közösségi terek kialakítására biztosítson forrást, de erőnköz mérten igyekszünk segíteni” – nyilatkozta lapunknak a pályázatok kapcsán **Sándor Attila, a Csongrád Megyei Közgyűlés alelnöke**.

A megye számos települését sújtó intézkedés nyomán az év végéig be kellene zárni a veszélyesnek minősülő létesítményeket, mivel az önkormányzatok nem tudnának azok megmentése érdekében forrásokat elkülöníteni. A megye vezetése segíteni kívánt az érintetteknek, ezért döntést hozott arról, hogy a januárban meghirdetett húszmillió támogatáson felül 2008-ban újabb 30 millió forinttal segíti a játszótérek felújítását, így egy esztendőn belül mintegy ötvenmilliót fordít erre a célra. A megítélt, vissza nem térítendő támogatás összege településenként 4,6 millió, illetve 300 ezer forint között mozgott.

„Fontosak a gyerekek a jövőnk szempontjából, a vidék megmaradása szempontjából. Az a település, amelyik élni akar, figyel arra, hogy legyen óvodája, iskolája, játszótérek. Fontos az, hogy a gyerekek a szabadidejüket hasznosan töltsék el, egyrészt

egészségük szempontjából, hiszen a játszótérek szabad levegőn lehetnek, másrészt így megtapasztalhatják az együtt járás örömeit is. Kiemelt jelentősége van annak, hogy mindezt biztonságos környezetben tehesék” – mondta a Térségi Tükörnek **Magyar Anna, a Csongrád Megyei Közgyűlés elnöke**.

A játszótérek felújítására kiírt nyertes pályázatoknak köszönhetően térségünkben Ásotthalom, Domaszék, Rösze, Öttömös, és Üllés egy-egy játszótérek születethetett újjá. Szabó Kati

Munkahelyteremtés a Homokhátságon

Folytatás 1. oldalról

A Fléma Snacks Kft. 3500 négyzetméteres alapterületű üzemében – ahol eleinte főként saslikgyártással foglalkoznak – jelenleg 100 százalékban exporttevékenységet végeznek, ám később a hazai piacokat is megcélozzák.

„Magyarország köztudomásúan agrárország, csak sajnos inkább alapanyag-termelő, mint feldolgozó” – hívta fel a hazai helyzetre a figyelmet **Gráf József földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter**. Ezért is üdvözölte a belga húszüzem Mórahalomra történi települését a szaktárca vezetője, aki úgy látja, hogy Mórahalom valóban előrelátó volt, amikor létrehozta ipari parkját, elsősk között a térségben. Az 1997-ben alapított 58 hektáros területen elhelyezkedő ipari parkban jelenleg 25 cég működik közel 400 alkalmazottal.

A saslikgyártással foglalkozó cég betelepülése azért is jelentős az egész kistérség szempontjából, mert alkalmazottakat is a környékről keresnek. **Nógrádi Zoltán polgármester** rámutatott arra, hogy a jelenleg foglalkoztatottak 80 %-a nem mórahalmi, de a Homokháti Kistérség lakója.

„Gyarapodni, munkát adni, egzisztenciát biztosítani, munkahelyeket teremteni. Ebben foglalkozhat össze a Homokhátság stratégiai célkitűzése” – jelentette ki Nógrádi, aki a csarnokavatón azt is elmondta, hogy jelenleg is folytatnak tárgyalásokat befektetőkkel, mert céljuk, hogy még több cég települjön a kistérségbe. Varga Anna

Egy téma, két nézőpont

A világgazdasági válságról

Dr. Sándor Klára

„A jelenlegi gazdasági válság nem hazai probléma, de minket is érint, és én is csak azt tudom remélni, mint mindenki más, hogy ez egy gyors lefolyású válság lesz, nem pedig egy hosszán elhúzódó” – nyilatkozta a Térségi Tükörnek az SZDSZ-es politikus. Sándor Klára úgy

„A világgazdasági méreteket öltő pénzügyi válság kétségtelenül minden országot nehéz problémák elé állított. Ugyanakkor azt is látnunk kell, hogy Magyarország az elmúlt 6 évben, gazdaságilag, pénzügyileg, költségvetésileg végtelenül legyengült” – mondta a Térségi Tükörnek Nógrádi Zoltán polgármester, országgyűlési képviselő. Nógrádi szerint az egyik legsebezhetőbb országa vagyunk az Európai Uniónak, mint azt a mellékelt segélycsomag is mutatja, melyet a nemzetközi valutaalap kénytelen az ország számára biztosítani azért, hogy elkerülje az államcsődöt. A FIDESZ-es politikus úgy véli, érdemes megvizsgálni azt, hogy vajon Lengyelországban, Szlovákiában, Csehországban, Szlovéniában vagy akár Romániában miért nem olyan súlyosak a következményei a pénzügyi válságnak, mint hazánkban. Szerinte azért, mert az említett országokban felelős gazdaságpolitika van, melynek eredményeképpen fejlődik a gazdaságuk, hiszen nem költenek túl a költségvetés, így nincs költségvetési hiány, és olyan hatalmas méretű államadósság sem, mint Magyarországon. „A mostanra kialakult helyzet az elmúlt 6 esztendő felelőtlen gazdaságpolitikájának köszönhető. Ennek helytelenségét támasztja alá egyrészt Sólyom László köztársasági elnök nyilatkozata és a távolmaradása a Nemzeti Csúcstól. Másrészt nagyon fontos azt látnunk, hogy a válságból való kivezető út megtalálása természetesen közös nemzeti ügy” – fejtette ki Nógrádi Zoltán. Szerinte annak oka, hogy

gondolja, hogy mivel különböző államok nagyon határozottan közbeavatkoztak és lépéseket tettek, ez a folyamat lejárásodásának felgyorsulását segíti elő. Sokan úgy vélekednek, hogy fél év, vagy egy esztendő alatt véget is érhet a válság, ezt a nézetet osztja a képviselő is.

Az októberi nemzeti csúcsot végig figyelemmel kísérte, és sikeresnek tartja Sándor Klára. Az ott lévőkől azt hallotta, a Fidesz kivételével az összes munkaadói és munkavállalói szervezet, érdekképviselet részéről, illetve vállalkozóktól és gyáriparosoktól, hogy fontos az összefogás ebben a helyzetben. „Fontos az összefogás, ha másért nem, akkor azért, mert meg kell mutatni, hogy most Magyarország egységes, és tényleg fel kellene függeszteni mindenféle pártpolitizálást” – fogalmazott. Az SZDSZ-es politikus a világ számos országában, akár az Egyesült Államokban, vagy Izlandon is ezt a példát látta a válság kapcsán. A jobb együttműködésre reményt is lát, példaként az ötpárti egyeztetést mondta el lapunknak.

Térségünkben is ugyanazok a hatásai lesznek érezhetőek a válságnak, mint az ország többi pontján Sándor Klára szerint. **Az senkinek sem jó, ha gyenge a forint és nagyon drága az euró.** Akik pedig korábban devizahitelt vettek fel, akkor jól jártak ezzel a lépésükkel, most azonban a kialakult helyzet negatívan érinti őket. A képviselő szerint

ilyen helyzetbe kerülhetett az ország a jelenlegi kormány működésében keresendő, amely nem tudta kellő erőszempontozni arra, hogy megvédje a munkaheleket, és megmentse a családokat a teljes ellehetetlenüléstől. A nemzetközi valutaalap által nyújtott támogatásnak súlyos árát fogjuk még megfizetni Nógrádi szerint, aki úgy véli, a valutaalap ennek a támogatásnak a feltételül olyan megszorításokat fog megkövetelni az országtól, amelyeknek a keservét családok százezrei lesznek kénytelenek elviselni. Ezért úgy gondolja, hogy ma már arról kell beszélünk, hogy a kialakult szociális válság mélyülöben van, és nincs szó arról, hogy bárki is kivonhatná magát ez alól. **Elképzeltető, hogy családok százezrei lesznek olyan helyzetben, hogy talán a megélhetés mindennapi feltételei sem lesznek biztosítottak számukra.**

Nógrádi Zoltán meglátása szerint Magyarország most azzal küzd, hogy elfogadtassa a világgal, hogy nem fog tönkremenni, nem lesz államcsőd. Ugyanakkor ennek a bizonyítása meglehetősen nehézkes, hiszen **jelenleg olyan kormányunk van, amely nem hiteles az emberek előtt.** Amelynek a miniszterelnöke nem az európai politikai megoldásokat és az európai politikai stílust képviseli. A politikus szerint lényeges továbbá, hogy a **következő időszakban a gazdaság eltartó képességét kell helyre billenteni, és munkahelyteremtéssel a családokat tisztes megél-**

mindenkinek tudnia kell, hogy milyen kockázatokkal jár például egy devizahitel felvétele.

Sándor Klára felhívta arra is a figyelmet, hogy például ünnepekkor túl sokat költenek a magyarok, nyugati szomszédainkhoz képest is. Felmérések mutatják azt is, hogy a svédek vagy éppen a németek, ahol magasabb az átlagkereset és az életszínvonal, a havi fizetésük töredékét költik karácsonyi ajándéokra, míg nálunk a többszörösét. A mostani gazdasági válság a fogyasztás visszaesését fogja eredményezni, de Sándor Klára szerint nem is baj, ha például kevesebb plazmatévé fogy.

„Akkor tudják a családok stabilizálni az anyagi helyzetüket – és itt most nem a legszegényebb rétegről beszélek, hanem azokról a középosztálybeliekről, akik túlköltekeznek –, ha nem hitelekből próbálnak meg megélni, hanem a fizetésükből. Ha akkor vesznek majd bizonyos fogyasztási cikkekkel, ha lesz rá elegendő pénzük” – hangsúlyozta. Ez a tanulási folyamat hosszú időbe is beletelhet Sándor Klára szerint, de nyugat-európai országokban járva is sokkal nagyobb takarékoskodást tapasztal, amit sokan nálunk még nem tudnak. A rászorulókat, szegényeket természetesen fokozottan kell védeni a válság hatásaitól, ugyanakkor mindent meg kell tenni azért, hogy a magyar gazdaság minél előbb megerősödjön.

v a

hetéshez, jövedelemhez kell juttatni. „A munkahelyteremtés és ez által a költségvetési bevétel létrejöttének lehetősége, valamint a gazdaság helyreállítása nem működhet megszorításokon keresztül. Számos nemzetközi példa mutatja azt, hogy a gazdaság növekedését az adócsökkentéssel és a közterhek mérséklésével lehet elérni” – foglalta össze álláspontját Nógrádi Zoltán országgyűlési képviselő. Sz. K.

Nógrádi Zoltán

80 éves Klebelsberg-telep Haranglábszentelés a születésnapon

Igaz, nem nyolc évtizede épült az első ház a mai Klebelsberg-telepen, de az egykori kultuszminiszter nevét – első ízben – 1928-as alapításakor vette fel a szegedi városrész. A nyolcvanadik évfordulót versenyekkel, kulturális műsorokkal és haranglábszenteléssel köszöntötték az ott lakók.

Talán sokaknak ismerősebben cseng a Hattyas elnevezés, de írhatnánk Vasutas-telepet is, ám helyi kezdeményezésre immár 1992 óta ismét Klebelsberg Kunó nevét viseli a városrész. Ez az nevezés a Holt-Tiszán úszkáló hattyúkra, míg a „Vasutas-telep” a környékre a trianoni békeszerződés után nagy számban menekülő vasutas családokra utal, akik hosszú ideig éltek azokban a vagonokban, amelyek a Délvidékről érkeztek Szegedre.

A csendes városrész egyre több lakost vonz, akik bekapcsolódnak a hagyományok ápolásába is, és mint **Nagy Czírók Emőké**től, a **Klebelsberg-telepi Polgári Kör Egyesület** alelnökétől megtudtuk, a telep névadásának 80. évfordulóján rendezett ünnepi programokon minden korosztály képviseltette magát.

A mai Rendező téren 1929-ben állították fel azt a haranglábat és a két harangot, melyet most a helybeliek adományai jóvoltából felújítottak, és újjászenteltek a városrész születésnapján.

„Amikor a telep létrejött, nagyon sokan Erdélyből érkeztek ide – mint nagyapám is – ezért székhelyes stílusú haranglábat készítették. Templom nem volt a környéken, ezért szimbólumként állították őseink” – mondta el a Térségi Tükörnek Nagy Czírók Emőke. A

harangláb nyolc évtizeddel ezelőtti felszentelésén jelen volt Klebelsberg Kunó kultuszminiszter, és felesége is, mint úgynevezett „haranganya”. Több mint két évig gyűjtötték a lakossági adományokat – melyben a ferencesek is segítettek –, hogy viszszaállítsák régi pompájába a telep szimbólumát, a haranglábat, amit most Kamill testvér, Szeged-Alsóvárosi plébános szentelt fel. Az ünnepi misét **Gyulay Endre nyugalmazott megyés püspök** celebrálta.

A harangláb **Szente Árpád erdélyi ács-mester** munkája révén újult meg. Nagy Czírók Emőké

től megtudtuk, hogy legközelebb karácsonyi ünnepséget tartanak majd a haranglábnál, ahol hagyományosan műsort adnak majd gyerekek, illetve a helyi nyugdíjas klub is.

-va-

Verseny a természetéről a természetért

Kistérségünk természeti értékeire is felhívta az általános iskolások figyelmét a Teodorovits Ferenc Természetvédelmi Verseny, melyet Ásotthalmon rendeztek meg. Idén hat településről érkeztek diákok a vetélkedőnek helyet adó Petőfi Sándor Művelődési Házba.

Az ásotthalmi **ORCHIS Természetvédelmi Egyesület** a tanév elején már harmadik alkalommal hirdette meg természetvédelmi versenyét a Homokháti Kistérség általános iskoláinak. A verseny névadója, **Teodorovits Ferenc erdőmérnök** egykor a Királyhalmi Erdőőri Szakiskola (ma: Bedő Albert Középsiskola, Erdészeti Szakiskola és Kollégium) jeles igazgató-tanára volt, kistérségünk első természettudósaként tisztelhetjük.

A vetélkedőre hat település 3 fős csapata nevezett. A verseny első része írásbeli feladatokból állt, amelyek között szerepelt

rejtvény, Teodorovits Ferenc élete, valamint a Duna-Dráva Nemzeti Parkról és a kistérség természeti értékeiről kérdeztük a versenyzőket. Az írásbeli feladatok között szerepelt egy vaktérkép, amelyen a kistérség védett területei közül kellett tízet megnevezni. A folytatásban térségünk fontosabb fa- és cserjefajai közül kellett tizenötöt felismerni lomb, vagy termés alapján. Végül a kistérségben előforduló védett növény- és állatfajok közül kellett húszat felismerni diákepekről.

A szoros verseny végeredménye az alábbi lett: első helyen Ásotthalom csapata végzett, másodikak lettek a forráskúti tanulók, míg a harmadik helyet a mórhalmai diákok szerezték meg. Negyedik helyen Üllés csapata végzett, az ötödik Zákány-szék lett, míg a hatodik helyen az öttömösiek végeztek.

Andrési Pál elnök

Röszke, a fejlődő település

A röszkei önkormányzat a kiemelt fejlesztési elképzelések és az intézmények zavartalan működtetése, valamint a szociális és egészségügyi ellátások biztosítása mellett elsődleges feladatként határozta meg a sikeres pályázati tevékenységet, mely Röszke fejlődésének, fejlesztési lehetőségeinek meghatározója lehet. A település vezetése szerint minden helyi közösségről gondoskodni kell, erősítve ezáltal az együvé tartozás érzését.

Borbásné Márki Márta, Röszke polgármestere szerint biztosítani kell, hogy a gyermekek megfelelő körülmények között tanulhassanak, továbbá el kell érni, hogy minden falubeli család emberhez méltó körülmények között élhessen. Ennek megfelelően nagy hangsúlyt kell fektetni arra, hogy az infrastruktúra, az utak és épületek állapota, felszereltsége az igényeknek megfelelő legyen. Meg kell őrizni a településen élők egészségét, figyelmet kell fordítani az idősebb korosztályra, támogatni kell mindazokat, akik a többiekénél rászorultabbak, figyelve arra, hogy a szociális ellátásokat továbbra is biztosítani tudják. Céljuk, hogy harmonikus, rendezett környezetben nevelkedhessenek a következő nemzedékek.

Röszkén kiemelt fejlesztési feladatként fogal-

mazódott meg az általános iskola főépületének felújítása, melyet a jelenlegi információk szerint egy sikeres pályázatnak köszönhetően 2009-ben kezdenek majd meg. A közösségi közlekedés is megújul a településen, hiszen közel 70 millió forintot fordítanak a buszmegálló felújítására, a Szent Antal tér rekonstrukciójára, továbbá tanyai buszforduló és fedett buszvárók létesítésére. A háziorsósí rendelőket is felújítják, és közel hárommillió forint felhasználásával szépülhet meg a könyvtár. Új bölcsődei csoportot indítottak, az oktatási intézményeket társulásban működtetik, hogy a fenntartásukra további forrásokat tudjanak lehívni. Az elmúlt időszakban játszótérrel újítottak fel, a külterületi utakon pedig több millió forint ráfordításával végeztették el a szükséges munkálatokat. Nemrégiben elkészült a szelektív hulladékgyűjtő udvar és gyűjtő sziget, mely az élhetőbb és szerethetőbb környezet kialakítása szempontjából fontos.

„Egy települést az ott élő családok, emberek, kicsik és nagyok együttesen alkotnak. Nem születnek nagyra törő tervek, szép elgondolások, ha hiányzik belőlük a legfőbb érték, az összetartó települési közösség! Meggyőződésem, hogy Röszkén a jóakarattal, az őszinte szó, az emberi összetartás és az együvé tartozás érzése megvan. A mi feladatunk pedig

az, hogy tovább tudjuk éltetni a ránk bízott emberi és települési értékeket”- nyilatkozta a Térségi Tükörnek Borbásné Márki Márta, röszkei polgármester.

Sz. K.

Akadálymentes lett a mórarahalmi sportcsarnok

Mórahalom Város Önkormányzata sikeres pályázatot nyújtott be a Dél-alföldi Operatív Program keretében az akadálymentesítés támogatására kiírt felhívásra. A projekt a Móra Ferenc ÁMK sportcsarnokának akadálymentesítésével a homokháti kistérségben fogyatékkal élők integrációjának előmozdítását tűzte ki célul, annak érdekében, hogy a közszolgáltatásokhoz egyenlő eséllyel juthassanak hozzá.

A projekt révén a sportcsarnok komplex akadálymentesítése valósult meg: a mozgás-, látás- és hallássérültek egyaránt használni tudják az épület nyújtotta szolgáltatásokat. A Móraép Kht. által elvégzett kivitelezés

során az épület előtt 2 darab mozgáskorlátozott parkoló került kialakításra, ahonnan a mozgássérültek megközelíthetik a bejárat előtt megépült rámpát. A földszinten akadálymentes öltöző és mosdót alakítottak ki,

valamint a folyosó is csúszásmentes burkolatot kapott. A küzdőtérre kerekesszékekkel való bejutást a nagyobb nyílású ajtó teszi lehetővé.

A teljeskörű akadálymentesítést célzó építészeti beruházás megvalósítása révén a fogyatékkal élő személyek sport, rekreációs és rehabilitációs tevékenységeinek, programjainak folytatására is alkalmas közszolgálati funkciók kialakítása várható a sportcsarnokban.

Az erdészet homokháti bölcsője

125 éves a Bedő Albert Középiskola

1883. október 10-én ünnepélyes keretek között nyitotta meg kapuit a történelmi Magyarország első erdőőri szakiskolája, amelyet Bedő Albert országos főerdőmester, az iskola későbbi névadója nyitott meg. Az iskola Szeged város határában, annak legerdősültebb részén épült fel. Kezdetben két tanárral és tizenegy diákkal indult meg az oktatás, két épületben.

2008. október 10-én, napra pontosan az első megnyitó után 125 évvel emlékezett meg az intézmény a jeles évfordulóról. A közel 200 meghívott vendég között megjelent Gráf József agrárminiszter, Nógrádi Zoltán országgyűlési képviselő, Pethő József, az Országos Erdészeti Egyesület elnöke, Kovács Kálmán, a Csongrád Megyei Közgyűlés alelnöke, Petró Ferenc, Ásotthalom polgármestere, az erdész szakma képviselői, a temesvári és a görgényesen-

timrei testvériskolák vezetői, tanárai, valamint az iskola öreg diákjai.

Először **Andrésiné dr. Ambrus Ildikó igazgató** köszöntötte a megjelenteket. Beszédében megemlékezett a kezdetekről, elmondta, hogy az iskola történelme folyamán folyamatosan az erdészeti szakképzést szolgálta. **Az elmúlt időszak alatt közel 3500-an végeztek nappali képzésben, további mintegy 5000 tanuló tanfolyami keretek között.** Az intézmény napjainkban

erdészeti szakmunkásokat, virágkötő-berendezőket képez, de szakközépiskolai osztályai is vannak. Napjainkban 304 tanulót 36 tanár oktat 14 épületben.

Petró Ferenc polgármester szerint 125 évvel ezelőtt az iskola a tudást hozta a településnek, intézményére a mai napig büszkék. Az ősi fák, az ősi épületek a múltat idézik, az új épületek pedig a jövőbe mutatnak.

„Oktatni, nevelni, tanítani, talán a legrszebb dolog a világon” – fejezte be mondanivalóját.

Gráf József beszédében méltatta a nagymúltú intézmény hagyományait, az erdész szakma tevékenységét, akik hatalmas munkával 80 év alatt közel megduplázták hazánk erdőterületét. A jövőben további jelentős feladatok várnak a szakmára, hiszen a jelenlegi 20 %-os erdőszültséget a közeljövőben 25 %-ra szeretnék megemelni.

Nógrádi Zoltán országgyűlési képviselő a Homokhátságról, az itt élő emberek múltjáról, jelenéről és jövőjéről beszélt. A múltban és napjainkban is a legfontosabb, hogy az itt élő népességnek legyen munkája, biztosított legyen a megélhetése. *„A Homokhátság történetében ez az intézmény nem pusztán 125 évet adott, hanem egy szimbólumot is képzett”* – emelte ki az intézmény jelentőségét.

Az ünnepségen az iskola egy új emlékhellyel, valamint egy három tantermes gyakorlati foglalkoztató épülettel gazdagodott. Az évfordulóra jelent meg az „Iskola a homokbuckák között” című iskolatörténeti kiadvány.

Andrés Pál

Óvodabővítés Ásotthalmon

Egykor három óvoda volt Ásotthalmon, ám kettőt, állapotuk miatt be kellett zárni. Most részben pályázati támogatással bővítik a meglévőket, hogy a helybéli gyermekek minden igénynek megfelelő környezetben tölthessék napjaikat az intézményben.

A gyereklétszám folyamatosan nő Ásotthalmon – tudtuk meg a település első embereitől. **Petró Ferenc** a Térségi Tükörnek elmondta, hogy a Tölgyfa utcai épületben jelenleg két foglalkoztató van, és az általános iskolában újabb két foglalkoztató alakították ki. A csoportlétszámok még így is 30 fő körül mozognak, és a gyerekek megfelelő ellátása érdekében van szükség a bővítésre. *„Gondoskodnia kell az önkormányzatnak arról, hogy hosszú távon biztosítsa a gyermekek óvodai ellátását”* – hangsúlyozta a polgármester. Mint ismeretes, 2010-től nem lehet majd gyermekeket férőhelyhiány miatt visszautasítani az óvodákban, ez is időszzerűvé teszi a fejlesztést. *„A beruházásról kistérségi szinten egyeztetettünk, a környékbeli polgármesterek belátták, hogy Ásotthalmon rendkívül fontos az óvoda bővítése, és többen lemondtak az idej LEKI támogatásukról, így jutott egy nagyobb összeghez Ásotthalom. Nógrádi Zoltán, a térség országgyűlési képviselője is segített ebben a munkában”* – mondta el lapunknak Petró Ferenc.

Megfelelő ütemben zajlik az építkezés, állnak már az új falak és a tetőszerkezet is

elkészült, mondta el a polgármester. A céljuk az, hogy a téli szünet után birtokba vehessék az új szárnyat a gyerekek. A kivitelezővel kötött szerződés értelmében november 28-áig meg kell történnie a műszaki

átadásnak. Akkor pedig egy hónapja lesz a településnek arra, hogy minden engedélyt megszerezzenek. **Petró Ferenc** elmondta, hogy 40 millió forint támogatást kaptak a beruházásra, amit 5-10 millióval kell kiegészíteniük, hogy hosszú távra biztosított legyen az óvodások megfelelő ellátása a településen.

Varga Anna

Újjászületett a ruzsai Polgármesteri Hivatal

Immár megújult, igazán barátságos környezetben fogadja az ügyfeleket a ruzsai polgármesteri hivatal. Nem csupán festési munkálatokat végeztek az 1950-es években épült hivatalon, hanem akadálymentesítették is azt egy uniós pályázatnak köszönhetően.

„Az épület leromlott állapota akkor tűnt fel nekünk is leginkább, mikor elkezdünk kipakolni belőle” – idézte fel a felújítás előtti állapotokat **Sánta Gizella polgármester**. Az ajtók és ablakok rosszul záródtak, a linóleum és a parketta tönkrement, így igazán ráfért az épületre egy teljes felújítás. Az Európai Unió nagy hangsúlyt fektet az esélyegyenlőségre, több pályázat is ezt célozza meg. A ruzsaiak komplex akadálymentesítésre nyertek 10 milliós keretet, melyhez 10 % önrészt kellett biztosítani a településnek. A komplex akadálymentesítés tulajdonképpen azt jelenti, hogy a mozgássérült WC kialakításán túl immár lépcsők és küszöbök sincsenek az épületben, így kerekesszékekkel, vagy épp babakocsival is könnyebb a közlekedés. A látássérülteket speciális kiírások igazítják útba, míg a hallássérültek számára a díszterembe úgynevezett indukciós hurkot építettek ki.

Sánta Gizella lapunknak elmondta, hogy amikor tudomást szereztek arról, hogy az uniós támogatja pályázatukat, nagy dilemma előtt álltak, hiszen az akadálymentesítésen kívül is számos dolog cseréire szorult az épületben. Éppen ezért rendkívül hálás a képviselő-testületnek, hogy megszavazta a pluszforrásokat a nyílászárók cseréjére, illetve az elektromos hálózat felújítására és

a külső festésre egyaránt. „Több, mint 6 millió forintot költöttünk pluszban a rekonstrukcióra, hogy valóban komplex lehessen a felújítás” – tette hozzá a polgármester. Az egyes irodákban a falak színét az ott dolgozó kollégák választhatták ki, így valóban barátságossá és családias hangulatúvá vált a hivatal.

li épület. A polgármester szerint ez is fontos dolog, de nem csak annak, aki napi 8 órát tölt el az adott helyiségben, hanem az ügyfeleknek is. Sánta Gizella szerint a hivatal így immár hosszú évekig meg fog felelni minden igénynek.

Varga Anna

Falugondnokok találkoztak Öttömösön

Kistérségi Falugondnoki Találkozót rendeztek Öttömösön. A programnak helyet adó, 100 éves települést is köszöntő rendezvényen a Homokhátságon kívül azok testvértelepüléseinek vezetői, valamint szakemberei is vettek részt.

A találkozó az eddigi hagyományokhoz híven polgármesteri köszöntővel indult, amelyben **Bata Ferenc, Öttömös polgármestere** ismertette a település elmúlt egy évszázados történetét. **Gárgyán József** vezetésével a helyi tanyagondnoki munka megismerése érdekében a megjelentek látogatást tettek a község intézményeiben. A szakmai tudnivalók időszerű kérdéseiről **Csörszné Zelenák Katalin, a Falugondnokok Duna-Tisza-közi Egyesületének ügyvezetője** tartott előadást. Mint elmondta, megyénkben országos viszonylatban is egyedülálló módon gyakori, hogy egy településen több falugondnoki szolgálat is működik, így a hazánkban jelenleg fennálló hatvankettőből harminckettő ezen a területen összpontosul. **Kistérségünkben, például Ásotthalmon 5, Mórhalmon 4, míg Zákányszéken 3 szolgálat munkájának köszönhetően válik könnyebbé a falvak belterületén és a tanyákon élő emberek mindennapi élete.** „A tanyagondnokok a külterületek fő segítőként, amolyan egyszemélyes intézményként járnak a tanyavilágot gépjárműjükkel, elelmiszert, ha kell, gyógyszert szállítanak a lakosoknak, vagy eljuttatják őket szakrendelésekre, esetleg gázpalackot cserélnek” – mondta lapunknak Csörszné Zelenák

Katalin. Ezen felül számos egyéb tevékenységet is végeznek, többek között különböző civil szervezetek tagjaiként, vagy egyesületi vezetőiként aktívan bekapcsolódnak a települési rendezvények szervezésébe.

A falu- és tanyagondnoki találkozókra különböző helyeken szolgálatot teljesítők bepillantást nyerhettek egymás munkájának napi gyakorlatába. Ebből a szempontból öröndetes tény, hogy a vajdasági testvértelepüléseken is nagyfokú érdeklődést mutatnak az ez irányú szolgáltatások bevezetése iránt, és már két éve folyik ennek érdekében a szakmai eszmecsere. Sz. K.

Közös pont, az összetartozás öröme

Szép példája az egymással szomszédos települések közösségei közti kapcsolattartásnak az, ahogyan négy község: Balotaszállás, Öttömös, Pusztamérges és Ruzsa vezetői, valamint lakosai évről évre találkoznak a falvak közigazgatási határának közös pontján. A régészeti leletek tanulsága szerint az említett helyen az Árpád korban egy templom, és körülötte egy temető állt, így feltételezhető, hogy az a föld valóban a ma ott élő emberek őseinek maradványait őrzi.

E tény ismeretében született a döntés, hogy a Millennium évében egy emlékoszlopot állítsanak a régiók tiszteletére, amely egybefogja a települések irányába mutató kopjafákat. E jelképes emlékmű az egymáshoz való közeledést, valamint a szülőföldhöz való ragaszkodást hivatott jelezni. **Husza István, Balotaszállás polgármestere** szerint a Négyeshatár Találkozó helyszíne olyan „kegyhely”, ahol az együtt eltöltött idő által tovább erősödik e négy falu barátsága és szövetsége. Az ün-

nepség kezdetekor a szóban forgó települések zászlóinak érkezését dallal fogadták, majd a Táltos Iskola balotaszállási intézményének tanulói léptek fel. Azt követően a 26 éve fennálló **Balotaszállási Asszonykórus** előadásában hangzottak el a népdalok. Pusztamérgesről és Öttömösről is érkeztek vendégszereplők, akiknek produkciói a hazaszeretetről szóltak. Az ünnepség részeként a települések polgármesterei elhelyezték az emlékezés koszorúit saját településük kopjafáinál, majd meg-

gyűjtötták a kegyelet mécseseit, holtaknak, de az élőknek is amelyek fénye nemcsak a világított... **Szabó Kati**

Gyalogos átjáró épül a Klebelsberg-telepen

A szegedi Klebelsberg-telep lakói hosszú évtizedek óta várnak arra, hogy biztonságosan át tudjanak kelni a vasúti átjárónál. Egyelőre még mindig az autósok között kénytelenek jární, ami rendkívül balesetveszélyes, ám hamarosan megoldódhatnak gondjaik, ugyanis elkezdődött a kivitelezés.

„Egyelőre nem tudjuk, mikor készül el a gyalogosok és kerékpárosok átjárója, de mivel fel van durva a terület, elkezdtek a földmunkákat, előbb-

utóbb csak lesz belőle valami” – nyilatkozta a Térségi Tükörnek **Vető Zsuzsanna, a Klebelsberg-telepi Polgári Kör Egyesület vezetőségi tagja.** A térség országgyűlési képviselőjéhez, **Nógrádi Zoltán**hoz is fordultak a környékbeliek lakossági fórumokon, kérve, hogy segítsen nekik megoldani ezt az évtizedek óta fennálló problémát. Most úgy tűnik, hogy hamarosan végre megoldódik a lakosok gondja. A MÁV már elvégezte a dolgát a területen, nevezetesen

a síneknél elkészült a gyalogosok és kerékpárosok átjárója, jelenleg a járda hiányzik, hogy valóban használni is tudják az átjárót. Nagy Czirikó Emőkéttől, a Klebelsberg-telepi Polgári Kör Egyesület alelnökétől megtudtuk, hogy az úttest és a járda közötti elválasztó elemek lerakása is folyamatban van. „Azt reméljük, hogy még a tél beállta előtt elvégzik a telep felőli oldalon az aszfaltozási munkálatokat is” – tette hozzá.

V. A.

Közösségi kiszolgáló tér a Homokhátságban

Úgynevezett Integrált Közösségi Szolgáltató Tér (IKSZT) létrehozására, illetve működtetésére nyújtott be pályázatot Mórahalom és Pusztamérges. A pályázatokat a Homokháti Kistérségi Iroda készítette el. Kedvező elbírálás esetén a két településen alakítanak ki a lakosok számára eddig nem, vagy csak nehézkesen elérhető szolgáltatásokat nyújtó épületeket.

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretei között kétfordulós pályázatot írt ki IKSZT létrehozására. A Homokháti Kistérségi Iroda két kistérségi tele-

pülés számára készítette el az ez irányú pályázatot, ami ténylegesen az első fordulás eljárást jelenti.

Pusztamérges esetében a településen található Móra Ferenc Művelődési Ház felújítására, funkci-

óinak bővítésére szeretnék fordítani a **második pályázati fordulónban elnyerhető mintegy 20 ezer eurós támogatási összeget.** Ez közel 45 millió forintot jelent a település számára. A kialakítandó IKSZT-ben helyet kap majd a teleház, egy kihegyezett könyvtár; civil szolgáltató iroda, vállalkozásokat segítő iroda, a Biztos Kezdet Programnak helyet adó szoba, valamint egy információs pont, mely a fiatalok, az álláskeresők és a mezőgazdasági termelők számára igényes megválaszolni a felmerülő kérdéseket. Az épület belül megújul: új fűtési- és elektromos rendszer, akadálymentes mosdó kiépítése, új padlóburkolatok lerakása és hőszigetelt nyílászárók behelyezése valósul majd meg.

Mórahalom egy egyedülálló kezdeménnyel igyekszik ismét a tanyán élők felé fordulni: a Klebelsberg Kunó által még a XX. század elején építtetett úgynevezett „Kerek iskolát” újra a

tanyai élet központjává teszik az épületben kialakítani kívánt IKSZT segítségével. A feltűjtés a teljes építményt érinti majd: belső terek újragondolása, burkolatok cseréje, nyílászárók felújítása, fűtési és elektromos rendszer átépítése, festés és külső területrendezés. Az épületben az IKSZT funkció ellátása érdekében kihelyezett könyvtár; információs pont és iroda, közösségi szoba, a Biztos Kezdet Program elindítását lehetővé tevő tér, akadálymentes illemhely kerül kialakításra. A város célja ezzel a fejlesztéssel az, hogy a tanyai közösségi tereket – amik régen az iskolákat jelentették – újra a lakosság szolgálatába állítsa a tanyai életforma megőrzése érdekében. Nem utolsó sorban fontos, hogy az építészeti örökségnek, a térség arculatát a múlt században meghatározónak számító Klebelsberg-féle iskolák, mint épületek, építészeti műemlékek még sokáig fennmaradjanak. **Kuklis Nikolett**

Életeket menthet ha elkészül a kerékpárút az 55-ösön

Hat éves kitartó munka eredménye

Létfonosságú, hogy Mórahalom és Domaszéket kerékpárút kösse össze. Kispéter Géza, Domaszék polgármestere szerint a főút olyan mértékű forgalmat bonyolít le az autópálya megléte óta, hogy veszélyes rajta kerékpárral közlekedni.

„A lassújárművek, például mezőgazdasági gépek, a lovas kocsik közlekedése jóformán életveszélyes a biciklisekre nézve” – mondta el a Térségi Tükörnek Kispéter Géza. Domaszék polgármesterétől megtudtuk, hogy sokan tanyáról járnak dolgozni vagy iskolába, még hozzá biciklivel, és mivel a kamionforgalom is jelentősnek mondható, nem túlzás arról beszélni, hogy nem biztonságos az 55-ös ezen szakasza.

„A kerékpárosok is figyelmen kívül hagyják, sokuknak nincs veszélyérzetük, és nem ügyelnek a mellény használatára, vagy a megfelelő világításra” –

tette hozzá.

Ezért is örömteli, hogy részben pályázaton nyert forrásokból megépül Mórahalom és Domaszék között a kerékpárút. A mintegy nyolc és fél kilométer hosszú szakaszon két méter széles utat kapnak a kétkerekűvel közlekedők. A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium 95%-ban, összesen 245 millió forinttal támogatja a beruházást, melynek megvalósulásához hozzájárult a térség országgyűlési képviselője, Nógrádi Zoltán hat éves lobbitevékenysége is. A beruházás gesztora a mór-

halmi önkormányzat. Kispéter Gézától megtudtuk, hogy a távlati cél, hogy egészen Szegedig elérjen a kerékpárút, ám a mostani pályázat egyelőre Mórahalom és Domaszék összeköttetését teszi lehetővé. „A turizmusfejlesztésre is pozitív hatással lesz a

beruházás” – véli a polgármester. A közbeszerzési eljárást már lefolytatták és kiválasztották a kivitelezőt is, így a tervek szerint jövő májusban már kerékpárúton lehet közlekedni a két település között.

V. A.

Információs szolgáltatások a Homokháti Kistérségben

Alapos tervezőmunka és kivitelezés után idén júliusban átadták a közel 191 millió forintos összköltségű Homokháti Kistérségi Informatikai Hálózatot. Ez a beruházás jóval túlmutat a szélessávú internet-hozzáféréseken, hiszen az élet számos területén hasznos a kistérség 26 ezer lakosa számára.

Hazánkban az állampolgárok életlehetőségei erősen függenek attól, hol laknak – mondta Fodor Csaba, annak az európai uniós projektnek a vezetője, amellyel a Homokháti Kistérségben szélessávú internet-hozzáférést valósítottak meg. A fentiekre alapozva a homokhátiak az új évezredben úgynevezett „Intelligens Kistérség” Fejlesztési Programot indítottak el. Ez a program messze túlmutat a települések informatikai hálózatának kialakításán: a helyi sajtóságok figyelembevételével a vidékfejlesztés komplex eszkö-

zvévé vált. Ebben a fejlesztési folyamatban tekinthető jelentős mérföldkőnek a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása által a Gazdasági Versenyképességi Operatív Program keretében meghirdetett európai uniós pályázatra benyújtott, a térség valamennyi települését érintő hálózatlétesítési, -fejlesztési projekt, amelynek célja a térség internet-ellátottságának jelentős javítása. Az összesen csaknem 191 millió forint költségvetésű pályázatot 2005-ben nyerték meg, az összeg 75 százaléka, azaz 143 millió forint volt vissza nem térítendő EU-támogatás. A fennmaradó közel 48 millió forint önerőt egyrészt a Belügyminisztérium önerőpótló támogatása, illetve az érintett önkormányzatok biztosították. A beruházás megvalósult, így Ásotthalom, Bordány, Forráskút, Mórahalom, Öttömös, Pusztamérges, Ruzsa, Üllés és Zákányszék területén, valamint a kör-

nyező tanyavilágban már elérhető a szélessávú internet. Az átadott informatikai hálózaton – ami behálózza a Homokhátságot – elsősorban az e-önkormányzati rendszer fut. Emellett a szociális ellátásban, például a jelzőrendszeres idősgondozásban is segítséget jelenthet.

Szolgálhatja továbbá a lakosságot biztonsági kérdésekben, például a térfigyelő kamerarendszer kialakításával, és lehetőség lesz IP telefon használatára, továbbá kedvezményes internet szolgáltatásra. A hálózathoz mikro-hullámú internet-rendszer csatlakozik, amellyel a tanyavilágban is elérhetővé válik a kistérség 26 ezer lakosa számára a világháló. A kedvező megállapodásoknak köszönhetően már akár 2700 forint havidíjjal korlátlan forgalmú internet-hozzáférést igényelhetnek a homokháti lakosok.

Kiss Sándor

Támogatás vidékfejlesztésre

Ahogy az unióban is egyre hangsúlyosabb szerepet kap a mezőgazdasági tevékenységek támogatása mellett a vidékfejlesztés, úgy hazánkban is: az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) keretében november végéig lehet a támogatási igényeket benyújtani négy, a vidéki lakosság munkahelyteremtését, életkörülményeit érdemben javító támogatási jogcímre.

Az ötezer fő alatti települések turizmusának valamint mikroállalkozásainak fejlesztési támogatása mellett lehetőség lesz a vidéki örökség megőrzését segítő, a falvak közösségi tereit, közterületeit megújító, valamint helyi piacok létrehozását, fejlesztését célzó beruházásokhoz forrásokat élnyerni. A most megjelenő felhívásokra - az ÚMVP keretében e célra 130-140 milliárd forintot különítettek el - a korábban elismert 96 LEADER vidékfejlesztési közösség tagjai

igényelhetnek támogatást. Emellett várhatóan januárban a Leader közösségek számára is megjelenik egy újabb intézkedés, amely első körben további mintegy 50 milliárd forintos forrást biztosít az igénylők számára. A hatályba lépett intézkedésekről általánosságban elmondhatók, hogy beadási feltételük és időpontjuk azonos. A benyújtásukra november 30-ig van lehetőség. A kérelmeket a MVH honlapján megjelenő közlemény mellékletként szereplő formanyomtatványon papír alapon, vagy elektronikusan is lehet beadni. Fontos, hogy minden kérelem jusson el a területileg illetékes Leader közösséghez, mivel csak a Község által kiállított pontozási jegyzőkönyvvel együtt fogadja be a pályázati csomagokat az MVH. A pályázatok négy jogcímre nyújthatóak be: falumegújításra és -fejlesztésre, mikrovállalkozások létrehozására és fejlesztésére, turisztikai tevékenységek ösztönzésére, vala-

mint a vidéki örökség megőrzése témakörben. Mindegyik jogcím több célterületet jelöl meg külön-külön.

A fenti források elérhetőségével, a pályázatokkal kapcsolatban a Helyi Vidékfejlesztési Iroda (Homokháti Kistérségi Iroda, Mórahalom, Millenniumi sétány 16-18.) munkatársai állnak rendelkezésre.

Jóárt Edit

Hatékonyabb termelés növekvő árak mellett?

Aranyat ér a jól megválasztott vetőmag

Hatodik alkalommal rendezte meg vetőmagbörzéjét a Mórakert Szövetkezet. A cég ezt az őszi találkozót a téli szakmai estek nyitómérményeként tartja számon 2003 óta. Idén a szokatlanul nagy mértékben megemelkedett inputanyag-árak témája köré szerveződtek az előadások.

A meghívott előadók, mint például Máhr András, az FVM szakállamtitkár, Bittsánszky Márton osztályvezető, Saltzer Kornél, a SPAR ügyvezető igazgatója, Mártonffy Béla, a FruitVeb ügyvezetője, valamint Kádár András, a FruitVeb Zöldségtermelői Főbizottságának elnöke nem csak a hatékony termelésről, hanem a finanszírozási lehetőségekről, a TÉSZ-ek jövőjéről, az EMVA támogatások pályázati tapasztalatairól is beszéltek. Bemutatkozott a SPAR Magyarország Kft., mint a Mórakert Szövetkezet egyik stratégiai partnere is, hiszen a Szövetkezet 1999 óta a Spar beszállítója. Saltzer Kornél ügyvezető igazgató előadásában részletesen kifejtette a cég zöldség-gyümölcs politikáját, felhívva a figyelmet arra a tényre, hogy a legfontosabb tényező a zöldség-gyümölcs átvételnél a minőség. Nem unatkoztak azok sem, akik az előadások mellett a kiállítást is végignézték. A 42 kiállító a

Vetőmagbörze keretében mutatta be a jövő idény újdonságait. A látogatók megtekinthették a műtrágyától a növényvédőszeren át a mérőműszerekig számos úgynevezett inputanyag-forgalmazó kínálatát.

Délután a szaktanácsadóké volt a terep. Az a kisszámú, de annál lelkesebb közönség, amely a ke-rekasztal beszélgetést végig hallgatta, elégedetten távozott a helyszínről. Sugár Erika a beszélgetés moderátora bevezetőjében elmondta, hogy az idei évben átlagosan 60%-os műtrágya áremelkedéssel kellett számolniuk a termelőknek.

Gyakorlati tapasztalon alapuló felmérésen mutatta be, hogy míg egy megközelítőleg 1 hektár méretű fűtött és ugyanilyen méretű fűtetlen fóliasátorban a paprika megtermelésének összköltségéből az előző években 12-13%-ot tett ki a műtrágyára fordított összeg, addig ez mára közel 30%-ot tesz ki. Ez pedig nem elhanyagolható növekedés, ha figyelembe vesszük azt a

tényt, hogy a termelők az eladási árakban gyakran nem tudták érvényesíteni ezeket a többletköltségeket.

A vitában részt vevő szaktanácsadóké - **Sugár Erika, Dobos Ferenc, Forray Alfréd, Mácsai Imre és Sallai Imre** - a közönség bevonásával próbáltak megoldást találni a problémára. Az egyik szaktanácsadóké friss külföldi információit is megosztotta az egybegyűléssel: 4-5 műtrágyagyártó cég gyártási folyamatait Kínába telepítette át. Ezek a műtrágyák elmondása alapján nem csak hatékonyab-

bak az eddig ismerteknél, hanem 30-40%-kal olcsóbbak is. Az már más kérdés, hogy vajon az új fejlesztésű kínai termékek valóban a megfelelő minőséget biztosítják-e.

Amíg az új termékek tesztelése folyik, addig a vitán résztvevők levonták azt a konklúziót, hogy érdemes egy stabil, megbízható vetőmagfajtát választani, ebből megbízható helyen palántát neveltetni, és szívvel-lélekkel azon dolgozni, hogy a kiváló minőségű palánta a lehető legtöbb termést adja.

Pónyai Réka

Talajkémiai labor segíti a mezőgazdasági termelőket

Amióta az ember állattenyésztéssel vagy földműveléssel foglalkozik, tisztelet övezi a termőföldet. A talaj alapvető tulajdonsága a termékenység, vagyis az, hogy kellő időben és a szükséges mennyiségben képes ellátni a rajta élő növényzetet vízzel és tápanyagokkal. Alkalmanként azonban ellenőrizni kell a talaj állapotát. A helyi gazdáknak jó hír, talajfizikai illetve talajkémiai laboratóriumi szolgáltatások már Mórakertnél, az SC Lab Agrár és Környezetanalitikai Laboratórium segítségével is elérhetőek.

Mint termelőeszköz, a talaj termékenységével a növénytermesztés alapjául szolgál és tárgy mindazon tevékenységeknek, amelyek a nagyobb és biztosabb termések elérését célozzák. Ezek a beavatkozások, mint a talajművelés, a trágyázás, a vegyszeres gyomirtás, az öntözés, a talajjavítás, mind a talaj közreműködésével érik el hatásukat. Közben a talaj maga is változik. E változások lehetnek időle-

gesek vagy tartósak, illetve kedvezőek, vagy kedvezőtlenek. A talajvizsgálatok a talajok kémiai összetételének vizsgálatára szolgálnak, valamint segítségükkel a kémiai változások nyomon követhetők. Alkalmasként a komplex talajjavítás hatásainak előrejelzésére; öntözés, vízrendezés hatására fellépő változások kimutatására; talaj és a tápanyagok kölcsönhatásának elemzésére – például a szikesedés és talaj savanyodás kimutatására, értelmezésére. A vizsgálatokkal kiszűrhetők a különböző tápelemhiányon alapuló betegségek, mérgezések, és olyan egyéb hatások, melyek talajeredetűek és a növény optimális fejlődését gátolják. A megfelelő talajvizsgálatokkal megelőzhetjük a felesleges és költséges növényvédőszer használatot, ezzel elősegítve a tudatos, környezetkímélő kertészeti növényvédelmet. Mindemellett az említett talajvizsgálatok elengedhetetlenek különböző támogatások igényléséhez is.

Nagy Gábor - Nyilas Tünde SC Lab

Már benzint is a Mórakert-től

A Mórakert Szövetkezet szeptemberétől új szolgáltatással várja partnereit. A Röskei út 40. szám alatt található (volt „Klub Petrol” kút) üzemanyagtöltő állomás üzemeltetését szeptembertől a Mórakert Szövetkezethez tartozó Móra-Glob Kft. vette át. Az üzemanyagtöltő állomáson kedvező árú, minőségi 95-ös benzint és gázolajat vásárolhatnak. A kút közforgalmú kútként üzemel a nap 24 órájában, ezért ott bárki, tehát nemcsak a szövetkezeti tagok vásárolhatnak üzemanyagot.

Nyitási akció

Tankoljon 10.000 forint értékben a Mórakert Szövetkezet Röskei út 40. szám alatt található üzemanyagtöltő állomásán, és megajándékozzuk egy 500 forint értékű zöldségvásárlási utalvánnyal! (Az akció visszavonásig érvényes)

Fogadóóra
Nógrádi Zoltán
országgyűlési képviselő
fogadóórát tart, várja választóit!

november 12. 18 óra Dorozsma, Műv.ház
 november 19. 18 óra Pusztamérges, Műv.ház
 november 26. 18 óra Domaszék, Polgármesteri

VÁSÁRLÁSI KUPON

10 kg **BURGONYA** 400 Ft
 5 kg **alma** 400 Ft
 5 kg **répa** 200 Ft

Dorozsma 12-én 16 óra Műv.ház.
 Mihálytelek 22-én 7 óra Műv.ház.
 Béketelep 22-én 10 óra Iskola

Név:..... Telefon:.....
 Lakcím:.....

2008. november 1 fő max. 20 kg-ot vásárolhat!

November

November 11.

Márton napja

Szent Márton 316-ban született Pannóniában. A középkor egyik legnépszerűbb szentje, kultusza hazánkban is virágzott, emlékeit helynevek is őrzik. A XIV. századi krónikákban a tisztújítás, jobbágytartozás lerovásának napja. Mártonnapon országsszerte lakomákat rendeztek, hogy egész esztendőben ehessen, ihassanak. Úgy gondolták, minél többet isznak, annál több erőt és egészséget isznak magukba. Ilyenkor vágták le a tömött libát, mert úgy tartották: "Aki Márton napján libát nem eszik, egész éven át éhezik."

November 19.

Erzsébet napja

Árpádházi Szent Erzsébet (1207-1231) a katolikus egyház egyik legtiszteltebb női szentje. Időjárásjóslás fűződik ehhez a naphoz, ha e napon havazik, azt mondják Erzsébet megrázza pendelyét.

November 25.

Katalin napja

Szent Katalin a IV. században élt, hitéért mártírhalált halt. A házasságra vágyó lányok védőszentje, vértanúságának az eszköze a kerék miatt a fuvarosok, kerékgyártók, bogárnok, molnárok, fazekasok tisztelték. Napjához férjjeszó hiedelmek és praktikák kapcsolódtak. A vízbe tett gyümölcsök, ha kizöldül karácsonyig, a lány közeli férjhez menetelét jósolja. Az ágat katalinágnak, katalin-gallynak nevezik.

November 30.

András napja

Szent András apostol a keleti egyház védőszentje az I. században élt. A hagyomány szerint átlósan ácsolt keresztben halt mártírhalált, ezért hívják az ilyen keresztet andráskeresztnak. András napja a legjelentősebb házasságjósoló, varázsló nap. A lányoknak többnyire magányosan, titokban kellett ezeket a praktikákat elvégezniük. Például bőjtöltek, a párnájuk alá férfi ruhaneműt rejtettek.

Jeles napok

November 3.

A magyar tudomány

1825. november 3-án a pozsonyi országgyűlésen határozták el az MTA létrehozását. 1996 nyarán a Magyar Tudósok Világtalálkozóján döntött született arról, hogy minden évben ezen a napon ünnepeljük.

November 20.

Ifjú zenebarátok világnapja

Az ifjú Zenebarátok Nemzetközi Szövetsége 1968 tavaszán Lisszabonban tartott kongresszusának határozata alapján ünneplik.

November 22.

Magyar közoktatás napja

A Pedagógusok Szakszervezete a magyar közoktatás helyzetének, gondjainak bemutatására, valós társadalmi megítélésének elősegítése, a közös cselekvés kialakítása céljából 1991-ben kezdeményezte, hogy november 22-én tartásák a Magyar Közoktatás Napját.

November 27.

Véradók napja

A Magyar Vöröskereszt VII. Kongresszusa (1987. XII. 5-6.) határozott úgy, hogy november 27-e legyen a véradók napja és adjon ismétlődő lehetőséget a véradók társadalmi megbecsülésének intézményes kifejezésére (a nap meghatározása annak emlékére történt, hogy 1954. november 27-én adományozott először a legfelsőbb állami testület kitüntetések sokszoros véradóknak és kiváló véradó szervezőknek).

Térségi Tükör

Kiadó: Móránket Kht.

Ügyvezető igazgató:

Duka Félix

Főszerkesztő: Varga Anna

Szerkesztők:

Fodor Csaba, Varga Márta, Szabó Kati, Pónyai Réka
 Kiadói telefon: (62) 281-219

Készült:

Typo - Alfa Bt.

(30) 33 87 641

Nyomdai előkészítők:

Térség Invest Kft.

6782 Mórhalom, Röskei út 1.